

прѣдставя себе си задълженъ да отрицава достовѣрността на начъртаната отъ мене картина на страданията, които търпятъ българитѣ въ Македония. А пъкъ неотдавно самъ-си той, въ качество на английскій посланникъ въ Цариградъ, изобразилъ въ много по мрачни бои гибелнитѣ послѣдствия отъ турското управление. Именно, въ депешата, адресована отъ него отъ 27 априлий 1880 година къмъ своето правителство, той, — като описва всички злоупотрѣбления, притѣснения и всеобщата продажность, — се изражава така:

„Азъ изчерпахъ всички дипломатически сръдства, като се опитвахъ да направя султана и неговитѣ съвѣтници да разбиратъ опасността, която заплашва империята прѣдъ видъ на щомъ приведенитѣ факти. Азъ опитвахъ всички способи за прѣдставления, убѣждения и даже заплашвания, за да ги подбудя къмъ искрено и до края доведено изпълнение обѣщанитѣ прѣобразованія. Азъ безпрѣстанно се обръщахъ къмъ самия султанъ лично. Писмено и безъ всѣко скриваніе азъ му прѣдставяхъ положението на империята, и, като послѣдствие отъ това положение, — намаляване привързанността на подданицитѣ му къмъ него. Азъ му показахъ неспособността на неговитѣ министри и високи чиновници. Указахъ му на неминуемитѣ послѣдствия отъ неговото отказване да обърне внимание къмъ даденитѣ нему прѣдпазвания, че е възможно да изгуби съчувствието и дружбата на Англия, и че прѣдстои разчленяване на господарството му, въ случай че държавитѣ считатъ себе си задължени да се намѣсятъ и да турятъ край на съществуещото безвластие и да доставятъ извѣстно правосудіе и по добро правителство на населеніята, които страдаятъ подъ неговата власть. До сега, всички мои усилия се оказаха напразни. Негово Величество всѣкога е наклоненъ да дава обѣщанія, които никога не се изпълнятъ, вслѣдствие извѣстни пагубни влияния, насочени постоянно къмъ това, щото да разрушатъ впечатлѣніето, което е произвела моята рѣчь и рѣчьта на нѣкого отъ посланниците на другитѣ държави. Къмъ нищо не довеждатъ и заплашванията, ако тѣ не се привождатъ въ